

Podpredsednik

Vlade RS

obiskal Porabje

STR. 2

Gasilec že

petdeset let

STR. 4

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 30. maja 2013 ☼ Leto XXIII, št. 22

János Áder je obiskal Slovenijo

Neizkoriščeno gospodarsko sodelovanje

Madžarski predsednik *János Áder* se je na povabilo slovenskega predsednika *Boruta Pahorja* minuli teden mudil na enodnevnem obisku v Sloveniji. Visokega gosta, ki je svoj obisk končal v Lendavi, kjer se je srečal s predstavniki madžarske narodne skupnosti, sta sprejela tudi predsed-

narodnosti, slovenska v Porabju in madžarska v Pomurju, tisti, ki pomembno vplivata na prijateljske odnose med državama. Veliko pozornosti sta sogovornika namenila gospodarskemu sodelovanju, pri čemer je Pahor ugotovil, da kljub vzornemu političnemu dialogu ostaja ta oblika

v Lendavi je pojasnil, da je tako v pogovorih s Pahorjem kot Bratuškovo izrazil željo, da Slovenija zagotovi potrebna sredstva za obstoj oddelka za madžarski jezik in književnost, ki deluje v okviru Univerze v Mariboru. »Menim, da bi moral biti eden od prednostnih čezmejnih pro-

Predsednika Jánosa Áderja je v Lendavi v imenu madžarske narodnosti pozdravil predsednik Pomurske madžarske samoupravne skupnosti Ferenc Horváth

nik državnega zbora *Janko Veber* in predsednica vlade *Alenka Bratušek*.

»Spoznal sem novega prijatelja, na katerega se bom lahko zanesel v času trajanja najinih mandatov, ko bomo pozkušali zgledno sodelovanje med državama še okrepiti,« je po pogovoru z Áderjem dejal Pahor in izpostavil, da sta obe

sodelovanja še neizkoriščena. János Áder, ki je poudaril, da med državama ni sporov, ampak le naloge, ki jih je potrebno rešiti, poglobljeno sodelovanje vidi predvsem na področju skupne infrastrukture in energetike, podpira pa tudi čezmejno gospodarsko sodelovanje med Prekmurjem in Porabjem. Na srečanju

jektov, ki bi ga v naslednjih letih podprla Evropska unija, obnova lendavskega gradu in nekdanjega monoštrskega samostana. Gre za pomemben projekt, za katerega nameravava s pismom podpore lobirati tudi s kolegom Pahorjem,« je zagotovil madžarski predsednik.

Silva Eöry

Strokovni forum o razvojni vlogi narodnosti

Razvojna agencija Naturpark je v sredo, 15. maja priredila strokovni forum z naslovom »Vloga narodnosti pri razvijanju regije«. Prireditev se je odvijala na Dolnjem Seniku, v stavbi Akademija Naturpark, ki je bila zgrajena v lanskem letu v okviru projekta ÓRRÁGÓ (Őrség-Raab-Goričko). Namen foruma je bil, da obravnava rezultate in možnosti razvojne vloge narodnosti, ki živijo na območju tromeje. Na začetku programa je direktor László Bauer predstavil dejavnosti Akademije Naturpark. Hiša bo funkcionirala kot izobraževalni, svetovalni center.

Udeleženci foruma so najprej lahko slišali poročilo predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem Jožeta Hirnőka o vlo-

László Bauer je predstavil projekt, v okviru katerega je bil zgrajen izobraževalni in svetovalni center na Dolnjem Seniku

gi Slovenskega kulturno-informativnega centra v življenju na območju tromeje.

Andreja Kovač, direktorica Razvojne agencije Slovenska krajina, je predstavila razvojne možnosti v Porabju na podlagi projektov, ki jih trenutno izvajajo.

Po predstavitvi dobrih praks in obravnavi razvojnih možnosti so predstavniki narodnostnih samouprav lahko dodali svoje pripombe k tematiki. Tako so o svojih izkušnjah govorili predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, vodja Nemške narodnostne samouprave v Ráabafüzesu Helmut Paukovits in vodja Nemške narodnostne samouprave na Dolnjem Seniku Hilda Škaper Czuczai.

Na koncu foruma se je odprla razstava slik fotografa časopisa Porabja Karla Holeca.

NVN

Podpredsednik Vlade RS obiskal Porabje

Kakor smo na kratko že omenili v naši prejšnji številki, je 17. maja Porabje obiskal podpredsednik Vlade RS, minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan. Na uradnem obisku so ga spremljali veleposlanica RS v Budimpešti Darja Bavdaž Kuret, generalni konzul RS v Monoštru Dušan Snoj, državni sekretar pri Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boris Jesih ter svetovalec Vladimir Čeligoj.

Obisk ministra se je pričel na Gornjem Seniku, pri bodoči predelovalnici sadja, ki se gradi v okvirih čezmejnega projekta »Upkač« (Visokodebelni biseri). Ministra je po vseh lokacijah vodila vodja Razvojnne agencije Slovenska krajina Andreja Kovač, ki je gosta tudi povabila v zamejsko pokrajino. Kakor je povedala,

povedal sledeče: *»Letos bo za naše Porabce leto žetve, ne le setve. Dokončuje se kar nekaj pomembnih projektov, ki imajo nalogo, da izboljšajo gospodarske temelje, na katerih*

Podpredsednik slovenske vlade in kmetijski minister mag. Dejan Židan

mora sloneti razvoj manjšine v bodoče.» Minister je izrazil prepričanje, da temelji izgradnja sadjarskega centra v okvirih projekta Upkač na eni izmed

bodo pasle na prostem. Gospodarska stranska zgradba, kjer bodo spravljali tudi oves in krmo, bo dokončana do julija, do oploditve živine bo prišlo do avgusta. Načrtuje pa se moderni tip turistične kmetije, kjer se predela, kar se pridela in ponudi turistom, pod skupno blagovno znamko Porabja, v okvirih skupne turistične ponudbe pokrajine. V gostilni kmetije želijo ponuditi pridelke vse več porabskih kmetovalcev.

Mag. Dejan Židan je bil novembra 2010 med pobudniki nastanka vzorčne kmetije v Porabju. *»Na območju obstajata dve vrsti omejitev: Nature 2000 ter nacionalnih in krajskih parkov. Poskušamo vzpostaviti kmetijo, sistem kmetovanja, ki omejitve izkoristi kot priložnost, ne pa kot zavoro za razvoj«* - je poudaril minister na tiskovni konferenci in dodal: *»Letos želimo, da pričnemo z drugo fazo projekta, z izgradnjo same kmetije. Denar bomo zagotovili mi, če se potrudimo, lahko letos pride do strehe in se lahko projekt konča v naslednjem letu.«* Na novinarsko vprašanje je še povedal, da znaša ocenjena vrednost projekta vzorčne kmetije 600.000 evrov. *»V letošnjem letu smo pripravljene zagotoviti 150.000 evrov, kar nam omogoča, da izgradimo to lepo kmetijo. Naslednje leto pa znaša preostanek investicije 200.000 evrov. In ta denar zagotavlja slovensko Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.«*

Minister Židan je še izpostavil, da je projekt pomemben tudi za matico, saj je Slovenija država, ki ima v EU trenutno največ ozemlja pokrito z Naturo 2000 (37,16%). *»Mi imamo tudi v Sloveniji primere, kjer Natura omogoča hitrejši razvoj. Take so soline v Sečovljah, kjer krajinski park zelo dobro biva z gospodarsko aktivnostjo. Projekti dajo zaposlitev ljudem, proizvodnja se povečuje.«*

Po delovnem sestanku slovenske delegacije s predstavniki Razvojnne agencije Slovenska krajina, ki so predstavili nadaljnje vidike tekočih projektov, se je gost sestal z voditeljema obeh krovnih organizacij, predsednikom Zveze Slovencev na Madžarskem Jožetom Hirnőkom in predsednikom Državne slovenske samouprave Martinom Ropošem. *»Pomembno je bilo srečanje s predsednikoma obeh združenj naših Porabskih Slovencev, tudi zato, da se jima v imenu Slovenije in slovenske vlade – kot podpredsednik – zahvalim za sistematično delo. To se ne kaže le v razpoloženju, ki se izboljšuje pri naši manjšini, ampak tudi v konkretnih rezultatih, ki so pa že sedaj tudi vidni«* - je ocenil minister Židan.

V popoldanskih urah se je gost udeležil še slavnosti ob pričetku izgradnje optičnega omrežja v

porabskih vaseh (Gornji Senik, Dolnji Senik, Sakalovci) izgradili najsodobnejše optično omrežje v 240 gospodinjstvih. *»Porabje stopa v osrčje Evrope«* - je zaključil direktor, voditelj partnerske Gotthard TV István Dékány pa je najavil nadaljevanje investicije na Verici-Ritkarovcih. Omrežje v naselju bo povezano s sistemom na Gornjem Seniku, treba pa ga je izgraditi od samih začetkov. Podpredsednik Skupščine Železne županije Ferenc Marton je opozoril na tesno povezanost Porabja s Pomurjem, in tudi na sodelovanje Železne županije z obmejnimi pokrajinami Slovenije. *»Poudarek je na pretoku informacij na obeh straneh virtualne meje«* - je zaključil.

Dejan Židan je izgraditev omrežja označil kot nov korak na področju medijske povezanosti ter interneta in telefonije, ki omogoča boljši kontakt Ve-

Na pogovorih s predsednikoma slovenskih krovnih organizacij na generalnem konzulatu

bo sadna predelovalnica namenjena vsem, ki želijo predelati svoje neprodano sadje v nove izdelke. V ta namen je in bo RA prirejala delavnice za domače sadjarje. V sklopu projekta želijo obnoviti 5 hektarjev travniških sadovnjakov, nameravajo pa spodbuditi tudi posaditev novih nasadov. Investicija na Gornjem Seniku, izgradnja predelovalnice bo končana predvidoma avgusta, slavnostno odprtje načrtujejo okoli 16. oktobra (na Svetovni dan hrane).

Na kasnejši tiskovni konferenci je minister mag. Židan

prednosti, ki jih ima Porabje: *»To je kmetijska proizvodnja, ki je v svojem bistvu ekološka in če to proizvodnjo potem spremenimo v prehranske izdelke – in sadjarski center nam bo to omogočal -, lahko nastane tudi zelo profitabilna produkcija.«*

Obisk ministra se je nadaljeval na lokaciji bodoče vzorčne kmetije, prav tako na griču na Gornjem Seniku. Na odkupljeni parceli, ki jo bodo obdajali sadovnjaki, se – po nekoliko oteženem pridobivanju gradbenih dovoljenj – že gradi gospodarsko poslopje in hlev za 15 krav, ki se

Dejan Židan in podpredsednik županijske skupščine Ferenc Marton sta na Verici prerezala simbolični trak ob začetku del za vzpostavitev optičnega omrežja

porabski vasi Verica-Ritkarovci v sklopu projekta »Mura-Raba TV II«. Direktor ene od partneric, TV AS iz Murske Sobote Simon Balažic je povedal, da so v okvirih prvega projekta v preteklih letih »kulturno in medijsko povezovali Porabje in Pomurje«. Dvojezične oddaje, ki sta jih pripravljali monoštrska in soboška televizija, so ponujale slovenski manjšini na Madžarskem tedensko eno uro programa v materinščini. V okviru projekta pa so v treh

rice s Slovenijo, Madžarsko in svetom. Po njegovih besedah Slovenija spodbuja projekte, ki razvijajo zamejske pokrajine in so primer dobre prakse črpanja evropskih sredstev. Pohvalna je postavitve informacijskih točk in brezžične povezave z Goričkim, ki spodbujajo turizem. Obisk podpredsednika slovenske vlade se je zaključil s simboličnim prerezom traku nove investicije v obmejni porabski vasi.

-dm-

Ena država – tri Slovenije

V zborniku *Evropska Slovenija* je objavljen tudi prispevek z naslovom *Slovenija in rojaki izven meja matične domovine*

Zbornik *Evropska Slovenija*, ki ga je izdal Inštitut Karantanija, založil pa Inštitut Nove revije - zavod za humanistiko, obsega 482 strani dvajsetih različnih avtorjev, med katerimi je tudi Dejan Valentinčič. Asistent za področje ustavnega prava in človekovih pravic na Fakulteti za državne in evropske študije, ki se pri svojem delu veliko ukvarja z manjšinskim pravom in manjšinskimi politikami ter položajem slovenskih manjšin v sosednjih državah in Slovencev po svetu, je napisal članek z naslovom *Slovenija in rojaki izven meja matične domovine*.

»Nastanek države Slovenije velja za 'izpolnitev tisočletnega sna slovenskega naroda'. To je seveda simbolna fraza, ki prikazuje dolgotrajen zgodovinski proces izoblikovanja nacionalne zavesti in državnostne ideje, ki je vrhunec dosegel prav v osamosvojitvenem obdobju,« je zapisal avtor in spomnil na določila slovenske ustave, iz katerih nedvoumno izhaja, da je Slovenija »brez dvoma nastala kot nacionalna država slovenskega naroda«. Valentinčič dobrih dvajset let po osamosvojitvi ugotavlja, da je bilo Ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu ukinjeno leta 1993 ter da je na sprejetje področnega zakona, ki je predviden v Ustavi, bilo potrebno čakati kar petnajst let. »Ko je že kmalu po osamosvojitvi eden najvidnejših koroških Slovencev dal vlogo za slovensko državljanstvo, je dobil odgovor, da se vloga zavrne, saj Slovenija ni država Slovencev, ampak svojih prebivalcev. Tudi za Slovence po svetu so pogoji za pridobitev državljanstva nerazumno in nekonstruktivno restriktivni in zapleteni. Pedagoška fakulteta v Ljubljani in Visoka pedagoška šola v Celovcu, ki izobražuje bodoče dvojezične učitelje na Koroškem, sta leta 2008 podpisali pogodbo o Erasmus izmenjavah. A v Ljubljani koroške študente vključijo v običajni program za Erasmusove študente, ki poteka v angleščini. Bodoči dvojezični učitelji se v Celovcu torej vračajo z izboljšanim znanjem angleščine namesto

Mag. Dejan Valentinčič

slovenščine,« je kritičen avtor, ki ocenjuje, da je leta 2006 sprejeti Zakon o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja rojakom izven matice končno dal pravno subjektiviteto. »Leta 2008 je na ravni vlade sledil sprejem Strategije odnosov Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja. Kljub obstoječim pravnim podlagam in številnim projektom, ki jih država vodi na tem področju, ni jasne kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne vizije konkretnih ciljev in natančnega načrta dela za prihodnja obdobja. Velik napredek v zadnjih letih je, da je področni zakon iz leta 2006 določil, da Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu zopet vodi minister brez listnice. Teža ministra je nepredstavljivo večja od državnega sekretarja, zato je potrebno to funkcijo nujno ohraniti,« meni Valentinčič, ki opozarja tudi na to, da je tematika zamejstva in izseljenstva v slovenski javnosti potisnjena povsem na obrobje. »Dejstvo, da se v šolah pri pouku slovenščine, zgodovine in geografije omejuje na državne meje, zamejstvo pa obravnava ločeno v minimalnem obsegu, lahko označimo za škandalozno. Tudi v medije, razen izjem, zamejstvo prodre le s kakšnim sporom, izseljenstvo pa nikoli, izjema so morda kakšne klišejске zgodbe o kranjskih klobasah,« poudarja Valentinčič, ki misel Ivana Tavčarja, da je Ljubljana srce Slovenije, Trst pa njena pljuča, parafrazira z besedami, da je matica srce Slovenije, zamejstvo in izseljenstvo pa njena pljuča. »Kakšna je torej prihodnost slovenske države in slovenskega naroda? Možnost je zgolj ena: ali bodo preživele vse tri dimenzije slovenstva - matična, zamejska in izseljenška - ali pa nobena od njih,« je svoje pisanje zaključil Dejan Valentinčič.

se

Nove knjige

GORIČKO IN PORABJE POVEZANA V KULTURI IN ERATO

Čeprav sta publikaciji *Goričko in Porabje povezana v kulturi* - vodnik za popotnike sedmih dni in *Sledi panonskih muz Erato* - muza ljubezenske in erotične poezije na videz različni knjigi, ju v bistvu povezuje kultura.

Goričko in Porabje, povezana v kulturi - vodnik za popotnike sedmih dni sta pripravila Stanislava Dešnik in Janez Balažic. »V vodniku odkrivamo nekaj skrivnosti in zakladov dežele, v katero se je zapisalo življenje ljudi, ki so tu našli svoj mir in v boju za preživetje ustvarili kulturno krajino na Zemljini koži. Zapustili so nam spomenike in nam jih zaupali v varstvo, da bodo mlajši rodovi lahko prepoznavali razlike in podobnosti treh narodov, ki so ob tromeji več časa prebili v slogi kot prepiru,« je popotnikom v uvodni besedi sporočila Stanislava Dešnik in svetovala: »Spoznajte to krajino v sedmih dneh počasi in tiho, poglobite se v zapisane sledove v zemlji, v hišah in ljudeh. Uživate v vseh letnih časih med hojo, ježo, vožnjo s kolesom ali vozilom in povprašajte domačine o tem, kako je bilo in je živeti na Goričkem in v Porabju.«

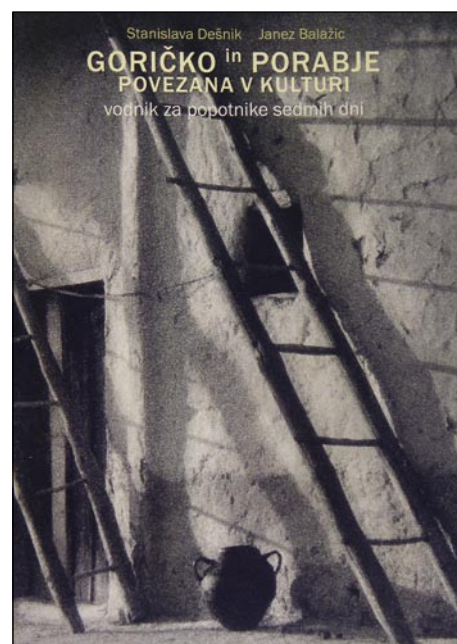
V vodniku je opisanih sedem potovanj, za vsak dan eno, če bi se odločali po vrsti, kar pa je prepogosto in prezahtevno, zato si bodo popotniki zagotovo razporejali smeri na daljše časovno obdobje in tudi po drugem vrstnem redu. Vseh sedem smeri ne kaže opisovati, zato pogledimo tiste v Porabje in narodni park Ōrség, čeprav so tudi ostala potovanja zanimiva in privlačna. Tako je tretji dan predvidena smer Monošter, Števanovci, Otkovci, Verica-Ritkarovci, Gornji in Dolnji Senik in Slovenska ves, peti dan Andovci, Sola, Pityerszer, Ōriszentpéter in Bajánse-nye, sedmi dan Magyarszom-

batfa, Gödörháza, Velemér, Szentgyörgyvölgy, Márokföld in Nemesnép. Poti/smeri so umeščene v zemljevid, pri vseh krajih so opisane kulturne in zgodovinske znamenito-

kraje, ki so izven Porabja, v Narodnem parku Ōrség.

Spomenik *Erato*, muza ljubezenske in erotične poezije kiparke Irene Brunec Tebi, postavljen na soboškem Trgu

kulture, neposredno ob Galeriji in Pokrajinski in študijski knjižnici je ob odkritju hkrati izzval številne kritike in tudi pohvale, tako tistih, ki se po izobrazbi spoznajo na likovno umetnost ali bi se morali, in onih, ki težko kaj pohvalijo. Minuli četrtek so se ob kipu, na pobudo Ferija Laiščka, zbrali

sti, in prikazane z značilnimi fotografijami, kakršne so tudi med posameznimi izleti oziroma potovanji. Natisnjene so informacije za obiskovalce, in sicer za Porabje in Ōrség: Slovenski kulturno-informacijski center oziroma Slovenski dom, občini Andovci in Števanovci, Razvojna agencija Slovenska krajina, Državna slovenska samouprava Gornji Senik, občini Gornji Senik in Dolnji Senik, Muzej na prostem Sola, Uprava Narodnega parka Ōrség in Lončarska hiša Magyarszombatfa. Pogrešam celotni zemljevid Prekmurja, Porabja in Ōrséga.

Goričko in Porabje, povezana v kulturi, je skrbno pripravljen vodnik manjšega obsega, toda z dovolj zanimivimi informacijami iz dveh oziroma treh pokrajin. Vodnik ne kako povezuje publikaciji *Vse o - Slovensko Porabje* (2001) in *Porabje* (2009) Francija Justa s knjižico *Goričko, na zelenem otoku presahlega morja* (2008), vključuje pa tudi kraje v Prekmurju, ki ne spadajo v Krajinski park Goričko, in

nekateri prekmurski pesniki in se opravičili za nevljudnosti in neprijetnosti, ki jih je bila muza ljubezenske in erotične poezije deležna.

V založništvu umetniškega društva Bronos iz Trzina pa je izšla slovensko - angleška knjiga o muzi ljubezenske in erotične poezije. O muzi pišejo dr. Sandi Sitar: *Muzin poljub*; Franci Just: *Panonska Erato*, Irena Brunec - Tebi: *Sledi panonskih muz* in mag. Franc Kuzmič: *Panonske muze*. Iz zapisov v publikaciji se seznanimo vse o muzah v njihovi tritisočletni zgodovini, o ljubezenski poeziji v panonskem prostoru, o pisateljih v tem prostoru, nastanku in postavitvi spomenika Erato in tudi o naslednjih muzah, kot so *Kaliopa*, muza epskega pesništva in druge, skupaj devet spomenikov v naravni velikosti. Tekste dopolnjuje bogato slikovno gradivo. Kdaj bodo postavljeni naslednji spomeniki, je zaradi pomanjkanja denarja zelo zelo negotovo in vprašljivo.

Ernest Ružič

OD SLOVENIJE...

Višji davek na dodano vrednost
Državni zbor je potrdil paket zakonodaje za uresničitev dogovora med vlado in sindikati javnega sektorja, s katerim se posega v plače 155.000 javnih uslužbencev, soglašal pa je tudi z zvišanjem davka na dodano vrednost (DDV). Z novelo zakona o sistemu plač v javnem sektorju se začasno do konca leta 2014 uzakonja spremenjena plačna lestvica. Minister za notranje zadeve in javno upravo Gregor Vrant je pojasnil, da se bodo plačne lestvice osnovne plače znižale od pol do blizu pet odstotkov. Pri tem je opozoril na princip solidarnosti, saj se bodo tistim v višjih plačnih razredih plače znižale za višji odstotek kot tistim v nižjih plačnih razredih. Splošna stopnja DDV se bo s 1. julijem zvišala z zdajšnjih 20 na 22 odstotkov, znižana stopnja pa z 8,5 na 9,5 odstotka. Od tega si vlada obeta 250 milijonov evro letno.

Opozorili na problematiko izbranih in diskriminacijo Romov

Amnesty International (AI) v letnem poročilu o stanju človekovih pravic v svetu za Slovenijo znova izpostavlja problematiko izbranih in diskriminacijo Romov. Ugotavlja namreč, da oblasti niso uspele zagotoviti povrnitve pravic izbranim, nadaljevala pa se je tudi diskriminacija zoper romsko manjšino. V poročilu opozarjajo, da do konca leta 2012 ni bilo aktivnosti, ki bi nakazovale, da oblasti pripravljajo posebno shemo odprave krivic za vse izbrisane, kar je lani junija Sloveniji naložilo Evropske sodišče za človekove pravice v Strasbourgu. AI še ugotavlja, da vlada ponovno ni uspela zagotoviti zadostnih mehanizmov monitoringa primerov diskriminacije Romov. Prav tako ni uspela kako drugače zagotoviti pravnega in institucionalnega systemskega okvira, ki bi žrtvam diskriminacije omogočal učinkovito zaščito.

*Sv. Florjan je patron proti požarom in poplavam in za-
vetnik gasilcev. Sv. Florjan je
bil okrivljen, ker je bil krist-
jan in ker je v Lauriacumu
obiskoval kristjane. Pozvali
so ga, naj se tudi sam odreče
svojega krščanskega prepri-
čanja. Florjan o tem ni hotel
niti slišati, kaj šele preklicati
svojo vero, zato so ga mučili
in ga pretepli. Nazadnje so
ga obsodili na smrt in ga z
mlinskim kamnom okrog
vratu vrgli v reko Enns, da
je umrl kot mučenec. To se
je zgodilo 4. maja leta 304,
zato je bil ta dan izbran za
njegov god. Mučenikovo telo
je pokopano nedaleč od Lau-
riacuma, nad grobom je kas-
neje nastala slavna opatija
Sv. Florjan. (Wikipedija)*

Sv. Florjan je patron tudi sa-
kalovskega prostovoljnega ga-
silskega društva, ki je 11. maja
praznovalo jubilej. Praznovali
so petdeseto obletnico tega, da
je poveljnik Imre Makoš postal
gasilec in član gasilskega dru-
štva. Ta dan so imeli zvečer ob
šestih mašo, kjer so gospodu
Makošu predali darila. Najprej
ga je obdarila nova županja
vasi, gospodična Valerija Ro-
gan, v imenu celega društva in
vaščanov. Potem so ga pozdra-
vili gasilci z Dolnjega Senika in
obenem predali darilo, ki so ga
poslali z Gasilske zveze Železne
županije iz Szombathelya. Po
maši so imeli domači gasilci
druženje s slavlencem. Pred
kratim sem obiskala Imreja
Makoša, ki je obujal svoje spo-
mine.

*- Kako ste pred petdesetimi leti
postali gasilec?*

»V gasilsko društvo sem se včla-
nil leta 1963, ko je bilo v Sa-
kalovcih gasilsko tekmovanje.
Mi smo takrat igrali z Makoš
bando in takratni poveljnik
nas je prosil, naj se včlanimo
v društvo. Od tistega časa sem
gasilec. Leta 2000, ko me je ta-
kratni župan zaprosil, pa sem
postal poveljnik. Takrat se je
veliko mladih včlanilo v dru-
štvo, tudi dekleta.«

Gasilec že petdeset let

*- Koliko deklet je bilo v dru-
štvu?*

»Takrat smo imeli 11 deklet,
sedaj pa imamo samo tri. Os-
tale so šle študirat v Slo-
venijo ali so se odselile. Ko
so bile članice, pa so bile zelo
pridne.«

*- Ko ste vi po-
stali povelj-
nik, ste imeli
skupni izlet,
da bi se člani
bolje spozna-
li. Kaj vse ste
delali takrat?*

»Ja, imeli smo
izlet, ki sem si
ga izmislil. Naj-
prej smo sku-
paj šli peš na
Verico, potem
pa do lovske
koče tu v Sa-
kalovcih. Tukaj

Imre Makoš

Prvo gasilsko vozilo je društvo dobilo iz Slovenije

smo jedli, pili in se pogovar-
jali. Mislim, da je to bila do-
bra ideja, saj so kasneje lažje
sodelovali.«

*- Koliko članov pa imate
sedaj?*

»Sedaj imamo 26 članov.
Prej nas je bilo več, ampak
tudi zdaj jih je 6 izstopilo,
ker so se oženili in zapusti-
li domačo vas. Pridobili pa
smo 4 nove člane, ki so imeli
prisego.«

*- Poleg domanjih društev
sodelujete tudi z društvi iz
Slovenije, iz matične do-
movine. S katerimi društvi
največ sodelujete?*

»Sodelujemo s prostovoljnim
gasilskim društvom iz Trd-
kove in iz Grada. Poveljniki
smo v kontaktu in tako lahko
organiziramo skupne programe.
Po desetih letih sodelova-

*imate velikokrat pomaga-
ti?*

»V preteklih letih smo morali
velikokrat pomagati, ko so
bile poplave. Poleg domače
vasi smo pomagali še v Mo-
noštru, Rönöku, Vasszentmi-
hályu, Rábagyarmatu. Mno-
gokrat se je zgodilo, da smo
prispeli domov v zgodnjih
jutranjih urah in so morali
nekateri v službo. Ampak oni
so kljub temu prišli pomagat.
Letos pa smo morali zidati
most v domači vasi in položi-
ti vreče s peskom k hišam na
veliko noč.«

*- Kako pa ste nabavili gasil-
sko vozilo, ki ga sedaj upo-
rabljate?*

»Sem bil na izobraževanju
in sem se takrat odločil, da
bi potrebovali tudi mi novo
vozilo. Kupili smo rabljeno
Mercedesovo vozilo v Avstriji.
Denar smo dali člani društva,
vaščani in sponzorji. Vesel bi
bil, če bi sedaj lahko nabavili
kakšno novo.«

*- Omenili ste tudi to, da ste
bili na tekmovanjih. Na ka-
tero se najbolj spomnite?*

»Zelo mi je pri srcu tekmo-
vanje, ko smo bili na Répcelaku.
Takrat so tekmovala dekleta,
ki so v enem dnevu dosegla
dvakrat prvo mesto. Poleg
tega so moški dosegli drugo
mesto. Tega sem se zelo vese-
lil in sem ponosen na njih.«

*Sodelavci časopisa Porabje
iskreno čestitamo za ta lep
jubilej in slavlencu želimo
veliko zdravja, da bi še na-
prej lahko pomagal pri delu
društva, kar si tudi sam
želi.*

Martina Zakoč

Zveza Slovencev na Madžarskem		Novice	Programi, prireditve
Zveza Slovencev na Madžarskem Magyarországi Szlovének Szövetsége			
Zveza Slovencev na Madžarskem Gardonyijeva 1 9970 Monošter/Szentgotthárd Telefon: 00 36 94 380 208 00 36 94 552 596 E-pošta: info@zveza.hu			

Dogodkov poln april v Števanovcih

Dolgo smo čakali na letošnjo pomlad, ko pa je prišla, pa je skoraj takoj prinesla s sabo poletno vreme in vzdušje – tudi v Števanovcih. Tako je z izginenjem zadnjega snega tudi Društvo za lepšo vas in ohranjanje tradicije začelo aktivno delo na vseh področjih svojega delovanja. Tako je bil letošnji april, oziroma pomlad, ki smo jo tako nestrpno čakali, zelo pester in poln programov.

Lansko leto smo – s pomočjo podpore lokalne samouprave in civilne družbe ter s skupnimi močmi – uresničili projekt gradnje igrišča za števanovske malčke, in je zdaj, s prihodom pomladi postalo aktualno njegovo spomladansko vzdrževanje, kar smo izvedli 13. aprila z aktivnim sodelovanjem članov društva.

Člani Društva za lepšo vas in ohranjanje tradicije v Števanovcih so ob prihajajočem dnevu Zemlje v centru vasi po-

začeli s pobiranjem smeti ob cesti od stavbe samouprave do centra vasi ter naprej v smeri Verice, tako je na pol poti med Verico in Števanovci prišlo do srečanja s člani Društva za Verico. Naše društvo si je med svoje najpomembnejše cilje zastavilo tudi varovanje okolja oziroma

Ob dnevu Zemlje smo posadili drevo

izvajanje aktivnosti, ki so povezane s tem področjem. Želimo, da bi postalo naše okolje čim lepše in čim bolj urejeno in zato

Očistili smo svojo okolico

sadili drevo, ki bo simbol ciljev našega društva in prihodnosti naše vasi. Tudi ob dnevu Zemlje in v znamenju okoljske ozaveščenosti in ohranjanja tradicionalnega vaškega okolja je naše društvo 20. aprila organiziralo pobiranje odpadkov. Navedene aktivnosti so se poleg članov društva udeležili tudi učenci in učitelji Dvojezične osnovne šole Števanovci, ki so pobrali smeti v centru vasi in ob cesti, ki vodi iz Števanovcev v Andovce. Odrasli oziroma člani društva pa so

prosimo, da vsi, ki živijo skupaj z nami in pri nas v vasi ali obiščejo naše naselje oziroma Porabje, varujejo naše okolje! V drugi polovici meseca aprila smo z aktivnim sodelovanjem društva organizirali usklajevanje programov slovenskih narodnostnih samouprav in civilnih organizacij iz vasi Števanovci, Verica in Andovci za leto 2013.

Društva za lepšo vas in ohranjanje tradicije Števanovci je 30. aprila 2013 v okviru ohr-

Prva skupna seja skupnega samoupravnega urada

Po reorganizaciji javne uprave na Madžarskem spadajo vse slovenske vasi Porabja k istemu samoupravnemu uradu (Skupni samoupravni urad) s sedežem na Dolnjem Seniku. Zanj so se odločili svetniki (člani samouprav) Gornjega in Dolnjega Senika, Sakalovcev, Verice-Ritkarovcev in Andovcev. Izjema so

le Števanovci, ki so se odločili rajši za Monošter, kot so rekli, vzrok so bile prometne povezave. Slovenska ves je že od leta 1983 upravno priključena k Monoštru.

Pred kratkim so imeli na Dolnjem Seniku prvo skupno, obenem slavnostno sejo, ki so se je udeležili notarka skupnega notariata Monika Škaper Sukič, župani Gabor Ropoš (Gornji Senik), Zsolt Monek (Dolnji Senik), Valerija Rogan (Sakalovci), Andraž Dončec (Verica-Ritkarovci), Ilona Goda (Andovci), svetniki slovenskih naselij in sodelavci skupnega urada. Vabilo so dobili tudi predsedniki narodnostnih (slovenskih in nemških) samouprav, ki delujejo v teh naseljih. Po poročilu župana Dolnjega Senika o postopku nastanka nove upravne enote so svetniki sprejeli proračun skupnega urada za leto 2013, vsaka samouprava pa svoj letni delovni načrt.

MS

njanja tradicije organiziralo postavitve mlaja v Otkovcih. Aktivni fantje in gospodje so dekletom in damam postavili približno 20 m visok mlaj, ki

fesionalno postavljen, preživel neugodne vremenske pojave in bomo lahko 31. maja podobno veselo praznovali tudi njegovo »podiranje«.

Po dobro opravljenem delu nam je teknilo nekaj sladkega

je bil okrašen s papirnatimi okraski, seveda po »strokovnih navodilih« starejših dam. Upamo, da bo mlaj, ki je bil pro-

Društvo za lepšo vas in ohranjanje tradicije Števanovci

... DO MADŽARSKE

Odvzeli dodatek pokojnine

S 1. avgustom bo začel veljati sklep vlade, na podlagi katerega bodo ob dodatek pokojnine tisti upoko-jenci, ki so le-tega prejemali za zasluge v prejšnjem sistemu. Posebna komisija v Ministrstvu za javno upravo in pravosodje je pregledala približno 1000 ljudi, ki so v komunističnem režimu prejeli visoko državno nagrado in so bili upravičeni do mesečnega dodatka od 8 do 16 tisoč forintov. Dodatek bodo odvzeli tistim, ki so imeli poglavitno vlogo pri razgradnji demokratičnega reda med letoma 1945 in 1949, pri zatrtju revolucije leta 1956, in so bili vodilni v komunistični partiji ali komunistični mladini oziroma delovali kot agenti oddelka III/III nekdanje tajne službe.

Vse močnejše izseljevanje

Leta 2012 je živel v evropskih državah dva in polkrat več Madžarov kot leta 2001, je ugotovil Madžarski centralni statistični urad na podlagi unijske raziskave o migracijskih trendih v jugovzhodni Evropi. V drugih državah Evrope živi kakih 230 tisoč odseljenih Madžarov, kar je toliko, kot ima prebivalcev mesto Debrecen. Najbolj verodostojni podatki se dobijo iz statistik držav sprejemnic. Tretjina migrantov živi v Nemčiji, petina v Angliji, 13 odstotkov pa v Avstriji. Medtem ko z vstopom v EU leta 2004 ni znatno naraslo število emigrantov, so se trendi na koncu prejšnjega in v začetku sedanjega desetletja močno spremenili. Leta 2012 je Madžarsko zapustilo že 72.000 ljudi, medtem ko se je eno leto prej 58 tisoč ljudi odločilo tako, da bo živel drugje. Spreminja se tudi sestava priseljencev. Okrog leta 2000 se je 70 odstotkov ljudi priselilo na Madžarsko iz sosednjih držav (zamejski Madžari), leta 2011 je bil njihov delež le 40-odstotni. Eksperti statističnega urada ugotavljajo, če se bodo trendi odseljevanja in priseljevanja tako nadaljevali, bo Madžarska prišla v skupino držav (Albanija, Bolgarija) od koder se več ljudi odseli, kot se jih priseli.

Pod zvezdami pri Malom Triglavi

Bojana Jandrašiča že več kak petdvajsti lejt poznam, ešče iz tisti časov, gda se je števanovska nogometna ekipa na leto gnauk s šalovsko ekipov špilala. Gnauk smo mi šli k njim, drugo leto so oni prišli k nam. Leko povejm, ka je Bojan biu eden najbaukši igralec med vsemi nami. Tau srečanje je vejn tak daset lejt šlau, pa te gnauk samo taostalo, zaka, tau stalno ranč ne vejm. Potistim sem več nikanej čüjo od Bojana. Cejlak tak do dva mejseca nazaj, gda me je gnauk v Varaši v Lipi gorpoisko pa začno pripovedjati od sebe pa od astronomije. Astronomija je za njega že, tak mislim, več kak hobi, njegvi cilj je, aj kak največ lidi pogledne pa spozna nočno nebo, nej samo tam pri njij, liki ranč tak Porabci tö.

- *Bojan, te že več kak petdvajsti lejt poznam kak nogometaša, dapa leko povejm, ka ovak dosta vse ne vejm od tebe, par stavkov bi pravo od sebe?*

»Ge sem doma iz Šalovec, zdaj trenutno živem v Soboti, sem učitelj fizike pa tehnike, plus tega se pa ukvarjam še z raznimi stvarmi. Z decov smo snemali taše kratke filme, z nogometom tak ali tak, špilo sem v cejlom življenji, tüdi kak trener sem delo. V Šalovci sem biu dugo lejt trener, biu sem v Avstriji. Zdaj se pa ukvarjam z astronomijo pa z zvezdami. Moj cilj je tau, aj tau malo širše leko nutpokažam tistim, štere tau zanima.«

- *Gda si se s tejm začno bola tak globko spravlati?*

»Tau je tak, ka pri pouku (oktatás) tau mam vse skaus pri fiziki. Ali dvej letnici sta zanimivi. Leto 1999, gda je biu popolni sončni mrk, ka se je najbola od tec, iz Būdinec vidlo, pa 2009. leta, gda je bilau mednarodno leto astrologije. Te smo dobili na

šauale tüdi teleskope, pa te sem se tak odlaučo, ka mo se s tejm ge tüdi bola globoko ukvarjo.«

- *Kak tau, ka si iz Šalovec v Soboto odišo živet?*

»Tau je tau, ka si prisiljeni iti za krüjom, kak se tau pravi pri nas. Tam sem si najšo

Bojan Jandrašič

dobro delavno mesto, v šauli, gé sem, sem zadovolen. Odim pa dosta v Šalovce, kedensko včasim trikrat, štirikrat. Sedem pa pau lejt sem biu trener v Šalovci, te

Med gledanjem zvezd v Andovci

sem pa skur vsakši den biu doma.«

- *Kak nogometaš kak daleč si prišo gor po lestvici?*

»V Šalovci sem špilo, dapa za volo službe je nej šlo, ka bi dosta više prišo. V Gradi sem biu, v Nedelici pa pri

Muri sem tüdi trenero, dapa pač nejsem mogo vcuj pridti redno. Potejm sem šau v Avstrijo tüdi kak igralec špilati, zadnja lejta sem pa preživo v Križevci. V tisti zlati časaj križevskega nogometa, gda smo šli od druge medobčinske lige do druge državne lige. Gda smo v tretjo ligo prišli, te sem ge ejnjo špilati.«

- *Kak si misliš nazaj na tiste čase, gda sta števanovska pa šalovska nogometna ekipa na leto gnauk mele srečanje?*

»Tau so pa najlepši časi, tistoga reda smo mi špilali z dušov pa z volauv, ampak največša nagrada je nam bila, gda

smo na konci pervenstva leko šli na Madžarsko špilati. Tau je nam nagrada bila pa en poseben dogodek. S tistoga smo še celau tau naprajli, ka smo edno žensko ekipo

ustanovili, pa tisto je fejest znano bilau, ka so števanovske pa šalovske ženske leko špilale med seuv.«

- *Kak te etak poslušam, tak mislim, ka prvin si več odo v Porabji kak zdaj.*

»Menja sem odo, zato ka gda

sem v Šalovci ejnjo špilati, te sem biu vezani na nogomet pa tüdi, če sem kaj dobiu, sem biu dužan trenerati, pa tam biti trikrat, štirikrat tedensko. Te je še tam bila služba pa družina, tak ka dosta časa nej bilau.«

- *Ka vidiš ti v astronomiji, zaka se s tejm ukvarjaš?*

»Razvijam ene stvari, štere vidim, ka falijo za splošno populacijo lüdi. Moj cilj je, ka bi tau čim več lidi poglednilo tüdi skoz teleskopa ali tau, ka bi se čim več lidi nazaj k naravi povrnilo, pa bi opazilo zvezde. Naši predniki so meli strašno lepo nebo, mi smo ga pa zdaj zapravili s posvejti, ka že mamu puno. Zdaj pa, če gledamo človeštvo, v cejli svoji zgodovini je odvisno od svojga znanja pa od zvezd, če gledamo orientacijo, nej?«

- *S kašim ciljom si ustanoviu tau podjetje?*

»Ges mam več izhodišč, eno je izobraževanje pa dopolnitev znanja v šauli za deco. Drugo je izraba praustnoga časa, oziroma turistična ponudba lidam, šteri so na dopusti, zato ka večer nemajo telko možnosti. Tretjo je popularizacija astronomije pa povezati znanje, prosti čas, zdravje z dobrim počutjem.

- *Kak vidiš, lidi tau zanima?*

»Tak vidim, ka so lidgé zadovolni, sploy pa zato, ka pridejo tisti, štere tau zanima. Probam pester pa zanimivi program vküppostavi, te se še vključujejo recimo mitološke zgodbe pa stare grške bajke. Mi, šteri poznamo zvezde, te njim še zvezde raztumačimo, pa te še te praktične stvari, ka se tiče kalendara. Mejscove mene pa dnevoj v kedni. Drugo pa tau, ka je gnesden tau fejest aktualno, zato ka po televiziji vsakši den čüješ, ka nika nauvoga odkrijejo.«

- *Meni je skur vsakša zvezda gnaka, kak si leko za-*

pomniš, štera zvezda se kak zove?

»Tau je tak dočas, ka ti nikak ne pokaže, pa te ne postavi nikam, ka se leko orientiraš. Ge sem prepričan, zdaj ka gnes večer mo tü v Andovci meli opazovanje neba, vütro de ti že jasno, gde je severnica. Če maš zvezdno kartico, te si že leko točno nastaviš pa š' znau, stera zvezda kak se zove.«

- *Zaka si s svojo idejov mislo na nas, Porabce tö?*

»Slučajno je zdaj tak gratalo, ka müva sva se večkrat srečala pa pogučavala, pa v Šalovci sem večkrat Porabje novine gleda, tak sem te mislo na vas tü. Druga stvar je pa tau, ka sem navezani na Goričko, tü v Šalovci sem pa doma. Tü je čisto nebo, nega dosta posvejtov pa je povezano s sončnim mrkom (napfogyatkozás) tö. In se še dale odišo, zato ka v Būdinci, gde je bilau prizorišče, gda je biu sončni mrk, tam delam edno tašo postojanko. Glede na tau, ka je eti meja paulak, mi je včasim prišla ideja, ka te moje stvari bi povezali z Malim Triglavom pa Spomenikom živim, ka mate vi v Andovci. Tau, če gledamo naprej, tak mislim, leko bau edna zanimiva zgodba.«

- *Zadnje pitanje, ka mo gnes vidli, če nede oblačno?*

»Gnes se še vidi Jupiter, Saturn pa mejsec se fajn da poslikati. Te severne zvezde, stere so nonstop gor, te še Mali medved pa Velki medved, ka mi bola tak poznamo, ka Mali vouz pa Velki vouz, Kasiopeja, Zmaj pa še neka. Na južni strani so pa zvezde, stera potekajo po živalskom krogi, po zodiaki, to so iste zvezde, štere so v horoskopi. Gnes so Rak, Devica, pa mislim, ka še Vage do se vidle. Poleg toga še Lira pride pa Labod, če mo malo duže.«

Karči Holec

STARI AUTO TAM ZA BAUTO

Za bauto že lejta pa lejta stogi eden stari auto. Niške ne vej, sto ga je tam njau. Ranč tak niške ne vej, kak dolgo je že tam gé. Eni pravijo, ka tresti lejt, drugi, ka dosta duže. Pa tou tō niške ne vej, kakši auto je tou. Vsikši samo vej, ka je tou gé eden stari auto. Tē stari auto pa eške kak dobro vej, kak je z njim gé.

Rojstni den

Vsikši človek se je narodil na eden den v leti. Se je narodil na eden den v ednon od vnougi lejt. Pa vsikša stvar ranč tak ednoga dneva oprvin na svejt pogledne. Naš Luigi, Lujzek pa se je spitalo, če auto tō rojstni den ma. Ja, tou stari auto tam zar za bauto eške trno dobro pouni. Pa tou tō, ka se je tak svejto kak eške nigdar nej. Vcejlak ovak, kak zdaj, gda se njemi farba v cejli falataj doj lūšči. Ja, Lujzek se je spitalo, po tejm pa nut v avtonovo knigo pogledno. V tisto knigo, ka jo vsikši auto mora meti. Nut v njoj je najšo napisano, ka je njegvi auto biu napravljeni lani, mejseca maja. Tou je un tak ali ovak vedo, vej pa dela v tisti fabriki, v steroj je biu njegvi auto napravljeni. Depa, steri den je leko njegvi rojstni den? Tou je nej vedo.

»Leko bi biu tisti den, gda sam ga oprvin vpamet vzeu,« si je brodo Luigi, Lujzek. »Na, leko bi biu tisti den tō, kak sam ga domu pelo. Ali pa« je tadale isko autonov rojstni den.

Gvūšen je biu v tou, ka trbej eške gnes najti tē njegvi den. Ojdo je v garažo, ga gleda, šou znouva v kūnjo pa v garažo pa v sobo pa znouva v garažo. Zdaj se že vidi, kak je škeu pa škeu najti pravi den. Kuman na drugi den, v nedelo, njemi je na pamet spadnol.

»Tvoj rojsni den je gé tisti, gda sam oprvin v tebe nut sejo,« njemi je že začno posvejte pucati z mokro coto.

Ja, na pamet njemi je prišlo! Njemi je na pamet prišlo, kak je sejdo nut v njem. Sejdo je, pa nej pa nej mogo vō iz njega. Po tem je že vedo, ka ga mora meti. Vse drugo je že poznano. Depa, gda je tou bilou? Eno leto nazaj, tou je gvūšno. Depa, steri den je biu? »Čakaj, čakaj, dola se stavi,« si je zapovedo. »Bole pomalej moram brodit pa si gvūšno zbrodim. Ja, vejmi! Tou je biu tisti den, po sterom pride slejgen den v mejseci maji. Ja, tou je tvoj den!«

Že je njemi zrak vō iz gumijov piščavo pa njemi vcejlak friškoga nut napumpo. Po tejm ga je eške cejloga zbriso, ga nut namazo z nekšno pasto, ka se je svejto kak eške nigdar. Gda je venej vcejlak vred vzeti biu, ga je eške nut vred vzeu. Bole je čisti pa lejpi biu kak tisti den, gda je vō iz fabrike prišo. Lujzeki je srcē popejvalo. Pa njegvomi autoni ranč tak.

»Zdaj bi te najraj malo koulak pelo, depa, te več ne boš tak lejpi pa čisti. Bole nut v garaži ostanēš pa va tak svetila tvoj rojstni den,« je na klūki najšo eške eden mali praj pa ga doj fudno.

Ja, auto tam zar za bauto tou eške trno dobro pouni. Trno dobro pouni, kak je Lujzek emo večerdjo v garaži pa se z njim zgučavo. Pa kak njemi je tou vse bole naprej ojdilo, njemi je na pamet prišlo.

»Vej je pa gnes tē den! Ja, ranč gnes je tisti den v mejseci maji, eden den pred slejgnjin dnevom. Vej je pa gnes moj rojstni den!« Pogledno je kaulek sebe, nikoga nej bilou, ka bi z njim svetiu. Samo ena kokouš je tam malo vkraj rubala za črvami. Samo si je na velke zdejno pa se nut v sebe pogrozno. Če pa dobro na prvo stran naši novin poglenete, te leko vidli, ka je tē den ranč gnes.

Miki Roš

Pismo iz Sobote

Nouve porcije

Tē svejt je rejsan lejpi. Tak lejpi, ka se njemi ne morem do kraja načūdivati. Kuman, kuman smo se včakali, ka je sprtolejt odenola zemlou v zeleno. Že se je nikšen optimizem škeu naroditi pa je tak nagnouk eške vekši grato. Ka bi nam eške bole lepou bilou, so si za nas nouve porcije vōzbrodili. Pa tou vse zatoga volo, ka bi nam tam nin za pet, deset ali pa dvajsti lejt lepše bilou. Zatoga volo smo te dneve trno veseli. Škem prajti, ništerni smo veseli. Ja, najbolje za istino! Vō so nam ovadili, ka mo pomalek vse več plačūvali za porcije pa eške ene vcejlak nouve so vōnajšli. Tak smo rejsan leko veseli, ka takšo brigo za nas majo naši prejnji.

Zdaj pa je tak, ka eške ne vejmo, gda nas te nouve porcije zaodijo. Ene mo že zdaj v leti začnoli plačūvati, ene pa tam nin v zimi. Mi najbolje srečni pa najbolje veseli pa bi radi tou že gnes delali, tou, plačūvali. Kak mo prva začnoli pejneze tadavati, prva tista lejta pridejo, ka de nam znouva naboukše šlau. Srečo trbej talati med lidi, pravijo. Zatoga volo mo zdaj demonstracije meli, ka aj kak najprva začnejo s tejm novimi porcijami. Ojdl mo kouli po Sloveniji pa lidam doj davali, zakoj trebj eške več pejnez vkraj od sebe davati, ka do po tejm eške bole srečni pa veseli. Tou de se zvalo Demonstracije za vekšo srečo. Kak najprva mo šli pred naš parlament pa se njim tam doj zavalamo, ka nas srečne delajo. Po tejn pa de nas paut pelala od vekši do najmenši varašov pa do slejgnje vesnice. Tak cejla Slovenija znouva srečna grata eške bole pa, kak je gdakoli bila.

Nej trbej dvakrat pajti, ka edni tou vcejlak ovak vidijo. Edni so lagve vole gratali, ka smo nouve porcije dobili. Za takše nevolaste pa čemeraste si mi ejkstra za nji eške nouve

porcije vōzbrodimo. Tou do porcije na lagvo volou. Tē do najvišeše. Pa po tejm, gda do je začnoli plačūvati, do brž veseli gratali, ka s tejm leko nam vsejm vōpomorejo iz toga, kama smo nut spadnoli. Če pa nedo škei srečni gratali, njim eške vekše pocije na pleče dejemo. Vej ednoga dneva gvūšno sreča na njive dveri pokloncka.

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, vuja pa li samo vuja pa se čemeri. Čemeri se ranč zatoga volo, zavolo steroja smo mi nisterni gratali tak veseli. Ne da pa ne da si valati, ka tou tak mora biti. Una bi si li rada nikšne pejneze prišparala. Vej pa prosim vas, tou tak nede! Kak bi bilou, če bi vsi tak brodili, kak si una brodi? Nigdar se nemo včakali srečni pa veseli lejt, ka nas gvūšno nin čakajo. Zatoga volo trbej vsem, ka majo

na banki kakše pejneze, tou vkraj vzeti, pa aj naši najbolje prejnji z njimi naredijo, ka de nam dobro šlau.

V našoj krčmej je bilou, gda sam vse tou doj davo, kak ge na tou vse gledam pa kak vidim našo perspektivo. Samo so me z blejdin gledali, eni so se križati začnoli, ništernim pa je lagvo gratalo. Prvi je k sebi prišo krčmar. Samo je do mene stoupo, me prijo za goler pa me tavō zagno.

»Za takše sumare geste špital, nej pa krčma! Ka te več ne vidim eti nut, ka eške nas vse noure narediš!«

Tak, vidite, je bilou. Depa, un je v svoji čemeraj pozabo, kelko sam spiu pa ka sam nika nej plačo, če pa me je vō zagno. Tak je un prvi biu, ka je že nouve porcije plačo, porcije na čemere.

Miki

www.porabje.hu

Fotografska razstava našega sodelavca

Na Dolnjem Seniku v stavbi Akademija Naturpark je na ogled fotografska razstava našega kolega Karčija Holec. Ob slikah, na katerih vidimo pridobitve projekta, v okviru katerega se je zgradila tudi dolnjeseniška hiša, je avtor razstavil tudi svoje značilne porabske portrete in detajle. Razstavo fotografij je popestril z določenimi predmeti, ki so pričarali primerno razpoloženje.

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, OTR. ODD., 10.25 BISERGORA: PRIJATELJSTVO NA PREIZKUŠNJI, LUTK. NAN., 10.40 BUBA GUBA, LUTK. NAN., 11.00 FIRBCOLOG, MOZAIČNA ODDAJA ZA OTROKE, 11.25 MI ZNAMO: BIFTEK, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 11.55 SVETO IN SVET: DRUŽINA SITER, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 KAJ GOVORIŠ? – SO VAKERES?, 16.00 ALEKS V VODI, RIS., 16.05 MLADI LEONARDO, ANG. NAD., 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 LEONARDO, RIS., 18.50 DOBRA URA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 NA ZDRAVJE!, 21.45 DOKUMENTARNI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB: POGOVORNA ODDAJA, 0.15 KAJ GOVORIŠ? – SO VAKERES?, 0.30 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.45 INFOKANAL.

PETEK, 31.05.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.05 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.30 ZABAVNI INFOKANAL, 10.05 DOBRA URA, 11.25 DOBRO JUTRO, 13.30 6. SREČANJE KITARSKIH ORKESTROV SLOVENIJE, 14.25 PRISLUHNI MO TISNI, 14.55 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.20 KNJIGA MENE BRIGA, 15.40 ŽOGARIJA, 16.10 OSMI DAN, 16.45 ROŠKA PRIPOVED ULICE, DOK. ODD., 17.35 ROŠKA - 25, POGOVORNA ODDAJA, 18.30 NOGOMET - PRIJATELJSKA TEKMA: SLOVENIJA - TURČIJA, 21.05 RITMIČNA GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO: EKIPNI MNOGOBOJ, 22.00 STARA NERGAČA, ANG. NAN., 22.25 RESTAVRACIJA RAW, IR. NAD., 23.20 DEVETA ČETA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 1.35 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 2.25 ZABAVNI INFOKANAL.

SOBOTA, 01.06.2013, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 RIBIČ PEPE, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.25 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM TULIPANOVA ČEBULICA, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.35 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 7.45 MARČI HLAČEK, RIS., 8.05 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.35 KULTURNI BRLOG, 8.40 SREČA JE ... ČE KURŠI TABORNI OGENJ Z DEDEKOM, 8.43 MALO DRUGAČE, 8.45 DOMOVANJE, 8.50 BINE, LUTK. NAN., 9.10 FIRBCOLOG, ODDAJA ZA OTROKE, 9.35 BUKVOŽER, OTR. ODD., 9.40 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.30 INFODROM, 10.35 HIŠA EKSPERIMENTOV, NANIZANKA ZA OTROKE, 10.55 V BOJU S ČASOM, NEMŠ. NAD., 11.30 VEJŠE SE POROČI, NORV. FILM, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.25 TEDNIK, 14.20 PRAVA IDEJA!, 14.55 MARINKO IN LUPETTO, DOK. FELJTON, 15.20 ALPE-DONAVA-JADRAN, 15.55 NA POTI: Z BOSO NOGO, DOK. SER., 16.25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 NA VRTU, 17.40 SKRITI KOTIČKI SVETA, DOK. SER., 18.35 OZARE, 18.40 VSE O ROZI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 KUKAVIČJE JAJCE, NEMŠ. FILM, 22.05 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.35 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 23.25 OZARE, 23.30 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 0.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.40 INFOKANAL.

SOBOTA, 01.06.2013, II. SPORED TVS

9.00 SKOZI ČAS, 9.40 POSEBNA PONUDBA, 10.00 POGLEDI SLOVENIJE, AKTUALNO INFORMATIVNA ODDAJA, 11.25 SLOVENSKI UTRINKI, 11.50 UMETNOST IGRE, 12.25 OSMI DAN, 13.00 RITMIČNA GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO: EKIPNI MNOGOBOJ, SKUPINA A, POSNETEK Z DUNAJA, 13.55 RITMIČNA GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 16.30 KOŠARKA: KOŠARKO ČUTIM, 17.15 NOGOMET - SLOVENIJA - TURČIJA, 19.30 RITMIČNA GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 21.40 LA VIE EN ROSE, VEČER ŠANSONOV, 23.25 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL.

NEDELJA, 02.06.2013, I. SPORED TVS

ŽIV ZAV, 9.30 DEDEK V MOJEM ŽEPU, AM. NAN., 10.00 NEDELJSKA MAŠA IZ ZAMEJSTVA, 11.00 NA OBISKU, ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA, 11.25 OBZORJA DUHA: ENO SVETO TELO, 12.00 LJUDE IN ZEMLJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.20 NA ZDRAVJE!, 15.10 MAVRICNI ŠIJ, KANADSKI FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 MALI ŠIRNI SVET, ANG. NAD., 18.35 NODI V DEŽELI IGRAČ, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 UMORI NA PODEŽELJU - ZA VOLANOM PRETEKLOSTI, ANG. NAN., 21.30 PO VELIKI CESTI, POGOVOR Z DR. ANTONOM VRATUŠO, 22.30 POROČILA, 23.05 KENNEDYJEVI MOŽGANI, NEMŠ. SER., 0.35 ALPE-DONAVA-JADRAN, 1.05 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFOKANAL.

NEDELJA, 02.06.2013, II. SPORED TVS

7.20 SKOZI ČAS, 8.00 GLOBUS, ZUNANJEPOLITIČNA ODDAJA, 8.30 ALPE-DONAVA-JADRAN, 9.00 TURBULENCA, 9.30 GLASBENA MATINEJA, 9.35 6. SREČANJE KITARSKIH ORKESTROV SLOVENIJE, 10.45 ŽOGARIJA, 11.15 VESLANJE - EVROPSKO PRVENSTVO, 15.00 RITMIČNA GIMNASTIKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 17.10 ŠPORT & SPAS - DAN DRUŽENJA IN GIBANJA VSEH GENERACIJ, 17.40 ULIČNA KOŠARKA, REPORTAŽA IZ NOVEGA MESTA, 17.50 ODBOJKA - KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO (M): HRVAŠKA - SLOVENIJA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 60 LET PRIMORSKEGA AKADEMSKEGA ZBORA VINKO VODOPIVEČ, 21.30 NAJPREJ STANOVANJE, DOK. FELJTON, 21.55 DEKADENCA - ZATON ZAHODNEGA SVETA, DOK. ODD., 23.45 ČASOVNA BANKA, DOK. FILM, 0.00 ZABAVNI INFOKANAL.

PONEDELJEK, 03.06.2013, I. SPORED TVS

6.25 UTRIP, 6.40 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 7.08 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 10.25 IZ POPOTNE TORBE: OD POMLADI DO POLETJA, ODDAJA ZA OTROKE, 10.45 NOČKO: J.W.GRIMM: ŽELEZNI JANEZ, OTR. SER., 11.00 MEGABITI ENERGIJE, DOK. ODD., 11.20 POTEPANJA II.: LJUBLJANSKO BARJE, ODDAJA ZA MLADE, 12.00 LJUDE ZA OTROKE, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.35 POLNOČNI KLUB: RAZLIKE ŠTEJJO, POGOVORNA ODDAJA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 FRAČI DOL, RIS., 16.10 STUDIO KRIŠKRAŠ: VETER V JADRIH, ODDAJA ZA OTROKE, 16.40 KULTURNI BRLOG, 16.45 ODDAJA ZA OTROKE IN MLADE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SKRIVNOSTI MUZEJSKIH ZAKLADOV: V VATIKANSKIH MUZEJIH, DOK. SER., 18.05 STRASTI: 1. DEL, TV NADALJEVANJA, 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 UMETNI RAJ: FILMSKA INICIATIVA, 23.35 ODDAJA O KNJIGI, 0.00 SLOVENSKA

JAZZ SCENA: JURE PUKL QUINTET, 0.45 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL.

PONEDELJEK, 03.06.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.45 DOBRA URA, 12.05 DOBRO JUTRO, 15.25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 16.10 PO VELIKI CESTI, POGOVOR Z DR. ANTONOM VRATUŠO, 17.10 KAJ GOVORIŠ? – SO VAKERES?, 17.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.00 PRAVA IDEJA!, 18.25 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 DEDIŠČINA EVROPE: VZHODNOBERLINSKA SAGA, NEMŠ. NAD., 20.50 INŠPEKTOR BANKS, ANG. NAD., 22.20 RAZRED ZASE, 22.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 23.35 ZABAVNI INFOKANAL.

TOREK, 04.06.2013, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 10.15 STUDIO KRIŠKRAŠ: VETER V JADRIH, ODDAJA ZA OTROKE, 10.45 KULTURNI BRLOG, KULTURNE NOVIČKE ZA OTROKE, 10.50 ZGODBE IZ SKOLJKE: REGRATOVA ROŽA, ODDAJA ZA GLUHONEME, 11.10 ALI ME POZNAŠ, ODDAJA ZA GLUHONEME, 11.20 HIŠA EKSPERIMENTOV, POUČNA NANIZANKA, 11.35 POD KLOBUKOM, 12.20 UMETNI RAJ, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.50 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 15.55 DINKO POD KRINKO, RIS., 16.05 ELI IN FANI, RIS., 16.10 BINE: BONTON, LUTK. NAN., 16.30 ODDAJA ZA OTROKE IN MLADE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 Z BRUCEEM PARRYJEM PO ARKTIKI: SIBIRIJA, DOK. SER., 18.05 STRASTI: 2. DEL, TV NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TARČA, 20.55 NACIONALNE SANJE - SLOVO MADŽARŠKE OD EVROPE, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, ZUNANJEPOLITIČNA ODDAJA, 23.35 PO VELIKI CESTI, POGOVOR Z DR. ANTONOM VRATUŠO, 0.35 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL.

TOREK, 04.06.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 13.50 DOBRO JUTRO, 16.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 17.35 GLASNIK, 18.05 MOSTOVI – HIDAK, 18.35 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 19.55 MUZIKAJETO, GLASBENA ODDAJA, 20.30 NA UTRIP SRCA: 50 LET ODELKA ZA MUZIKOLOGJO: DRAGOTIN CVETKO – OČE SLOVENSKE MUZIKOLOGIJE, 21.30 ATLETIKA: MEDNARODNI ATLETSKI MITING, 22.30 PREPROSTO O LJUBEZNI, DANSKI FILM, 0.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.00 ZABAVNI INFOKANAL.

SREDA, 05.06.2013, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 BINE: BONTON, LUTK. NAN., 10.30 ZLATKO ZAKLADKO: NA DOMAČIJI MIŠKA KRANJCA, POUČNA ODDAJA ZA OTROKE, 10.50 SLOVENSKI VODNI KROG, DOK. NAN., 11.20 IMPRO TV: BOŠTJAN GORENC IN VIOLETA TOMIČ, MLADINSKA ODDAJA, 11.55 NACIONALNE SANJE - SLOVO MADŽARŠKE OD EVROPE, DOK. ODD., 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TEDNIK, 14.25 GLOBUS, ZUNANJEPOLITIČNA ODDAJA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 PUJSA PEPA, RIS., 15.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16.40 ODDAJA ZA OTROKE IN MLADE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 CLOVEK Z OTOKA FLORES ALI ZGODBA O ZADNJIH HOBITIH, DOK. ODD., 18.05 STRASTI: 3. DEL, TV NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: V LERU, SLOVENSKI ČB FILM, 21.35 NA SONČNI STRANI ALP, SLOV. FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLASBENI VEČER, 23.05 R. WAGNER - M. ŠPAREMBLEK: MATILDA (WESSENDONK LIEDER), TV BALET, 23.25 PRELUDIJ IN IZOLDINA LJUBEZNA SMRT, 23.50 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 0.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.05 INFOKANAL.

SREDA, 05.06.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 11.40 DOBRO JUTRO, 14.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 15.45 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 16.20 GLASNIK, 16.50 EVROPSKI MAGAZIN, 17.05 SLOVENCI PO SVETU, 17.40 MOSTOVI – HIDAK, 18.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 18.35 NA VRTU, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 ŠPORTNI IZZIV, 20.30 KOŠARKA: KOŠARKO ČUTIM, 21.15 ATLETIKA: MEDNARODNI ATLETSKI MITING, 22.20 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.50 VOZOVNICE, IT. OMNIBUS, 0.35 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.20 ZABAVNI INFOKANAL.

ČETRTEK, 06.06.2013, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 ZVERINICE IZ REZIJE, LUTK. NAN., 10.35 NAŽAJ V ŠOLO, DOK. FILM, 10.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.40 ODDAJA ZA MLADE, 12.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 12.25 NA VRTU, 13.00 PRVI DNEVNIK, 13.30 TARČA, 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.45 MEDO POPI IN PRIJATELJI, RIS., 15.50 ADI V VESOLJU, RIS., 15.55 MLADI ZNANSTVENIK JANKO: DOBRI ŽUŽKI, RIS., 16.10 FIRBCOLOG, MOZAIČNA ODDAJA ZA OTROKE, 16.35 ODDAJA ZA OTROKE IN MLADE, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 IRAN - POTOVANJE V GORGAN, DOK. ODD., 18.05 STRASTI: 4. DEL, TV NAD., 18.40 RISANKA, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.30 PRAVA IDEJA!, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 SVETO IN SVET, POGOVORNA ODDAJA, 0.30 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.40 INFOKANAL.

ČETRTEK, 06.06.2013, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP!, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.45 ZABAVNI INFOKANAL, 12.45 DOBRO JUTRO, 15.35 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 16.20 EVROPSKI MAGAZIN, 16.35 SLOVENSKI VODNI KROG: KAMNIŠKA BISTRICA, DOK. NAN., 17.00 MUZIKAJETO: SAKSOFONI, GLASBENA ODDAJA, 17.35 MOSTOVI – HIDAK, 18.05 SKRITI KOTIČKI SVETA: KLINIKA ZA SOKOLE V ABU DABIJU, DOK. SER., 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ŽREBANJE DETELJICE, 20.00 POSLUŠAJTE BESEDO, PRIREDITEV OB MINISTRSTEM SREČANJE FORUMA SLOVANSKIH KULTUR, 20.55 ELENA, RUSKI FILM, 22.40 STARŠI V MANJŠINI, ANG. NAN., 23.10 MARIA WERN: PUSTITE MRTVE SPATI, ŠVEDSKA NANIZANKA, 0.40 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.30 ZABAVNI INFOKANAL.

RDEČA KAPICA MALO DRUGAČE

Zavod za kulturo in promocijo Lendava je na razpis Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu prijavil projekt *Otroške gledališke predstave, delavnice in gledališka vzgoja za otroke iz Porabja*. Zamisel je bila odlična – ob dejstvu, da je gledališka dejavnost za otroke v Lendavi zelo razvita – zato sem tudi, avtorica tega zapisa, pozitivno ocenila projekt. Predlagatelji so dobili nekaj sredstev in dejavnost se je lahko začela. Dogovorili smo se za 3 dogodke, prvi se je zgodil pred kratkim na Gornjem Seniku. Lendavski organizatoriki, *Tanja Šimonka (direktorica Zavoda)* in

Alenka Kekec Galič, sta pripeljali lendavsko *Lutkovno gledališče Pupilla*, ki je v kulturnem domu za seniške malčke in šolarje zaigralo *Rdečo kapico* na čisto svoj način. Ker je Rdečo kapico uspešno igrala tudi seniška šolska gledališka skupina, je lendavska predstava bila toliko bolj zanimiva. Ni šlo za klasično odrsko postavitev, saj sta nastopala dva igralca – fanta, ki jima je dolgčas, ne vesta, kaj bi počela, zato se ob najdbi skrinje z različnimi predmeti domislita, da bosta zaigrala zgodbo o Rdeči kapici. Izvedba je bila odlična, razgibana, z glasbenimi vložki, komunikacijo z gledalci in prav vsi, od najmanjših do največjih, smo res uživali.

Lutkovno gledališče Pupilla deluje v Lendavi od leta 1993. Njihova osnovna dejavnost je vezana na ustvarjanje lutkovnih predstav, na izdelovanje lutk, mask in kostumov po naročilu, na izvajanje ustvarjalnih delavnic ter na organizacijo prireditev za otroke.

Trenutno sestavljajo skupino dva igralca, igralka, glasbenik ter oblikovalca lutk in scene.

Doslej so pripravili večje število predstav, ki so jih igrali po gledališčih, šolah in vrtcih po Sloveniji in Madžarskem ter na festivalih po Evropi. Pri predstavah velikokrat sodelujejo z gostujočimi ustvarjalci-režiserji, dramaturgi iz sosednje Madžarske, kajti delujejo

na dvojezičnem območju in igrajo predstave v obeh jezikih. Pri svojem ustvarjanju želijo izkoristiti čim več možnosti, ki jih ponuja lutkovno gledališče in gledališče nasploh. Pri tem ubirajo eksperimentalen pristop, ki temelji na raziskovanju tradicionalnih in novih lutkovnih tehnik, različnih materialov ter izvirne likovne podobe in glasbe. Pri izboru produkcij dajejo prednost predstavam za otroke, iz katerih se le-ti na neprisiljen način lahko veliko naučijo, razvijajo domišljijo ter doživijo veliko prijetnih trenutkov. V omenjenem projektu za porabske šolarje bosta jeseni sledila še dva zanimiva dogodka v Lendavi, eden za seniško in eden za števanovsko šolo ter morebitne zainteresirane monoštrske učence. Organizatorji bodo pripravili gledališke delavnice, ogled lendavskih zanimivosti in gledališko predstavo – seveda vse v slovenskem jeziku. Lendavskemu Zavodu za kulturo in promocijo iskrena hvala za to odlično zamisel! Verjamem, da bo to obenem začetek dobrega sodelovanja tudi v prihodnje.

VALERIJA

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotica; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB